

אויצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

אשרינו שזינו...

רבינו זיע"א הפליג בגודל הזכות להיות אצלו בימי ראש השנה הקדושים, ומדי דברו בשגב מעלת הראש השנה שלו אמר: "מי שזכה להיות אצלי על ראש השנה, ראוי לו לשמוח מאד מאד". גם אמר על כך: "ראוי לכם לשמוח כל השנה" – עד לכדי שיחתו הנפלאה שהשמיע בערב ר"ה אחר הסליחות: "אנשים אחרים היו מרוצים שיהיה להם ראש השנה כמו ערב ראש השנה שיש לכם!"

ואכן, בחמלת ה' עלינו שפר עלינו גורלנו וזכינו כולנו, אנשי הצדיק וההולכים לאורו, להתקבץ יחדיו עם רבבות אלפי ישראל בימי ראש השנה באומן – דבר שרבים וטובים מעובדי ה' המופלגים בדור שעבר שאפו וכספו לזה כל ימי חלדם – ואנחנו השפלים והנבזים, דור עקבתא דמשיחא, זכינו גם זכינו לזה.

כאן המקום להזכיר את דברי גאון עונו מוהרנ"ת זיע"א שנטה ידיו במכתבו לאמור: "ואין נמצא בעולם מי שיאמר אשרינו על חלקו – כמונו" –

לפיכך, הנה מה טוב ומה נעים בהתקבץ ראשי עם, להודות ולהלל לה' יתברך על רוב חסדיו, וכדאשתקד כן עתה, כאשר זמני התודה וההודיה ממשמשים ובאים, נתאסף כאיש אחד לשוב ולשמוח בגילת ורנן ביום השלישי הבעל"ט, באולמי מנוחה ושמחה בבית שמש.

הגרלה מיוחדת על כרטיס טיסה לאומן לשבת חנוכה, תתקיים בסוף האירוע – נדבת הר"ר דוד ברגשטיין הי"ו מהעוורים והמסייעים להצלחת המעמד.

איך לשרוד את הנפילות?

על "חסידים נפולים" שמעתם? הלא הם אותם חסידים שנפלו מעבודת ה', ובעיני רבינו הקדוש הם גרועים ממשומדים...

משומד, מי שהמיר את דתו, אפשר עוד לעורר אותו ולהזקו; ניתן עדיין לגלות לו משהו חדש שלא שמע, ובכך להחזירו למוטב. אבל החסידים הנפולים הרי מכירים כבר את הכל... הם כבר שמעו את כל החזיוקים, קראו עלונים, למדו בספרים, אך התייאשו מליכות אי-פעם לקרבת ה' אמיתית.

הם לא החליפו את הלבוש, ואפילו לא את הסביבה, אבל קשה להם להאמין שגם הם יכולים לזכות לעבוד את ה' באמת. ולכן פנו לשיחות מרעים, לפוליטיקה, קריירה, או סתם כך שקעו בקרירות.

ואם לא די בכך, הרי שיש מהם גם כאלה שכשהם נפגשים באחד שעדיין מאמין בתקווה הטובה, ואש הכיסופים עדיין בוערת בו, הדבר מטריד אותם, והם דואגים לצנן גם אותו מתקוותו הלוהטת.

"כמו שראיתי כמה מהחסידים של עכשיו, שלפני כמה שנים התחילו קצת בעבודת ה' ואחר כך נפלו למה שנפלו, כל אחד לפי נפילתו רחמנא ליצלן. ואחר כך, כשראו בני הנעורים

הרכים בשנים שנתעוררו בעבודת ה' והתחילו להתפלל בהתלהבות בלב שלם ולהתמיד בלימוד וכו' – כאשר מצוי עכשיו כמה בני הנעורים הכשרים המשתוקקים מאד מאד להשם יתברך ומתחילים להתפלל בכל לב ככוונה גדולה – הם שוחקים מאד מהם ומבזים אותם, ומחלישים את דעתם מאד מאד, ואומרים להם שאין ממש בעבודתם וכו'. וכל זה מהחמת קנאה; מחמת שהם נפלו, הם רוצים חס ושלום שגם השאר יהיו כמוהם רחמנא ליצלן" (שיחות הר"ו, קיט).

הם לא אשמים! מלחמת היצר התישה אותם וגרמה להם לחשוב שהעסק אבוד מראש.

אך יעקב אבינו התנהג אחרת. כששמע שאחיו עשיו הולך לקראתו וארבע מאות איש עמו – "ויירא יעקב מאד ויצר לו" – מה עשה? "ויהיץ את העם אשר איתו ואת הצאן ואת הבקר והגמלים לשני מחנות. ויאמר, אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכהו, והיה המחנה הנשאר לפליטה".

בהנהגתו זו לימד את בניו לימוד נפלא, לאמור: בצאתך לקראת עשיו, שמור תמיד על 'מחנה הנשאר לפליטה' כך שגם אם יבוא אליך עשיו, יישאר איתך מחנה לפליטה.

"היינו שיקבע בלבנו, שאיך שיהיה, אף על פי כן אני חזק שלא אהיה נסוג אחר לגמרי מה' יתברך, ולא אייבא את עצמי לעולם, ולא אהיה חס ושלום מהחסידים הנפולים שהם גרועים וכו' רחמנא ליצלן כמו ששמענו מצדיקים. רק אני על משמרת אעמוד, לחטוף מה שאוכל, למען יהיה המחנה הנשאר לפליטה" (ליקוטי הלכות, ראש חודש ו, נב).

הן אמת שבצאתי למלחמה – על שמירת העיניים, התמדת התורה, אמונה, שמחה, וכיוצא בזה – אינני יודע מי יהיה המנצח, אך בזאת אני בטוח: תמיד יישאר איתי מחנה לפליטה. על זה אתעקש בכל מחיר. "וזה שפירש

רש"י: "זהו המחנה הנשאר לפליטה" – על כרחו, כי אלהם עמו. כי בזה אני חזק, שבעל כרחו יהיה מוכרח להניחני שיהיה נשאר לי על כל פנים מחנה הנשאר לפליטה, כי אלהם עמו על זה בכוחו של הצדיק" (שם).

גם אם הוא יהיה המנצח, גם אם לא אצליח להתגבר עליו, על זאת אלחם בכל מחיר: לא אהיה מהחסידים הנפולים, לא אתן לעצמי ליפול לאדישות ולהשלמה. אמשוך לעשות כל מה שאוכל, מתוך אמונה ושמחה.

"למשל, שהאדם הפיץ שילמד הרבה, ויתפלל וירבה בהתבודדות, ויהיה נקי מעתה מכל חטא והרהור וכו', ורואה שקשה עליו וכו' – יהיה חזק בדעתו, שעל כל פנים מה שאוכל לחטוף בחיי, אתייגע בכל כוחי לחטוף איהו טוב, כל יום מימי חיי. ואם חס ושלום לא אוכל להתפלל כלל, אראה לדבר אחר כך איהו דיבור של תחינה ובקשה. ואם ימנעני חס ושלום גם מזה, מה לעשות?... אף על פי כן אלמד מעט או הרבה, ועל כל פנים אתגבר ברצונות חזקים לה' יתברך, ואצעק על כל פנים 'ריבנו של עולם, הושיעה' וכיוצא בזה" (שם).

"וכבר האריך אדוננו מורנו ורבונו זכרונו לברכה לדבר בזה, לחזק מאד מאד את כל אחד ואחד בהתחזקות נפלא, להחיותנו בשבעה משיבי טעם. ותודה לא – ליש לנו רופא כזה שבקי מאד ברפואות נפשנו עד תכליתו, עד הסוף האחרון. ומלבד רפואותיו היקרים, וכוח הגדול בעצמו עולה על הכל!" (עלים לתרופה).

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	יז	ט.	ה"ד	ה"ב	שבת
א	יח	טז.	הה	הג	נט
ב	יט	יז.	הו	הד	ס
ג	כ	יח.	הז	הה	סא
ד	כא	י"א.	הח	הו	סב
ה	כב	י"ב.	הט	הז	סג
ו	כג	י"ג.	הי	הח	סד
				הט	סה

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"

ת.ד. 50617 בית שמש
טל. במשרד: 02-9993338
פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 718-8552121 (1)
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברזעקי

המתחזקים ישימו את הכתר לראש המשיח

ומידד שמתנבאים במחנה, אמר: "מי יתן את כל עם ה' נביאים".

רק הוא יכול להאיר גם בנו הנמוכים את האור הנפלא הזה, שנהיה מוכנים לעבוד את ה' גם כשנדמה לנו שלא נגיע לשום מקום ולא נקבל לעולם שום פרס.

כך הוא ממתיק ומבטל מאיתנו את כל הדינים והגזירות הרעות, וגורם לנו לעבוד את ה' בשמחה גם בלי 'עולם הבא'.

זה מה שייביא את הגאולה – אותם יהודים שהיו מוכנים לעבוד את ה', גם כשהרגישו בנפשם שעבודתם היא לחינם חס ושלוים, הם אלה שישומו את הכתר על ראשו של משיח!

כאשר גילה רבינו במשלו הידוע על המלך שנסע יחד עם שריו לצוד חיות ביער, שכאשר ירדו מטרות-עוז נמלטו כל השרים לנפשם, והמלך לא מצא מחסה אלא בביתו של איכר פשוט אשר הציע לו אירוח כפרי מגושם, ובסופו של דבר אותו איכר הוא זה שהתכבד להניח את הכתר על ראש המלך.

ללמדנו, שדווקא אלו שנשארים תמיד 'איכרים פשוטים' ועובדים את ה' בפשיטות גם כשמשוייגים וגם כשלא – הם אלו שישומו את הכתר על ראשו של משיח!

"כי לפעמים נדמה להאדם, שרחוק שהוא יזכה לחיי עולם הבא, לפי גודל התרחקותו מהשם יתברך. אף על פי כן יהיה מרוצה לעשות מה שיוכל בעבודת ה' בלא עולם הבא. ואפילו אם נראה לו שיהיה לו גיהנם גם כן ח"ו – יהיה איך שיהיה, הוא מחויב לעשות את שלו תמיד בעבודת ה' כל מה שיוכל לעשות ולחטוף איזה מצוה או תורה ותפילה וכיוצא, וה' הטוב בעיניו יעשה... עד אשר יזכה ברבות הימים לילך בדרכי ה' כסדר" (שיחות הר"ן, טח).

בדורות האחרונים מתגברת ההסתרה בצורה מבהילה שכזאת, עד שרוב בני האדם מרגישים שהם עובדים ואף חיים לשוא. אין צורך בהם ולא בעבודתם, והתאמצותם בעבודת ה' או רפיונם ממנה, לא תוסף ולא תגרע.

הרגשה זו גוררת אחריה 'גור דין'; היא גורמת התגברות מידת הדין אצל בני אדם – כעסים ועצבויות, רפיון ידיים ואדישות – וממילא היא גורמת גם 'גור דין' למעלה רחמנא ליציל.

במצב כזה אין מי שיוכל להושיע ולבטל את הגור דין למטה ולמעלה, אלא אותו משה רבינו, אשר אין אצלו שום נגיעה של רצון לקבל פרס. גם כאשר השיג מה שהשיג, לא התענג על השגותיו, אלא נשאר עבד נאמן לקונו, וגם כאשר שמע מפי תלמידו יהושע על אלדד

"איך ידעינו בין קודם גור דין, בין לאחר גור דין? על ידי המצוות שאנו עושים יכולין אנחנו לידע בין קודם גור דין לאחר גור דין. ודוקא כשעושיין המצוות בשמחה גדולה כל כך, עד שאין רוצה בשום שכר עולם הבא, אלא הוא רוצה שיומין לו הקדוש ברוך הוא מצוה אחרת בשכר מצוה זאת, כמאמר הו"ל: 'שכר מצוה - מצוה', כי הוא נהנה מהמצוה בעצמה.

"וזהו החילוק שבין נבואת משה רבנו לבין נבואת שאר נביאים... כל הנביאים נתנבאו כי'ה אמר ה'; נוסף עליהם משה שהתנבא ב'זה הדבר'. כי בחינת 'כה' הוא אספקלריא שאינה מאירה, ו'זה הדבר' הוא בחינת אספקלריא המאירה".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א, ה)

משה רבנו לא רצה שום שכר. הוא לא עבד את ה' על מנת לקבל פרס, אפילו לא פרסים רוחניים, כהשגות נשגבות וכיו"ב. אלא "בכל ביתי נאמן הוא", הוא עבד נאמן, שאינו מחפש אלא לעשות רצון אדונו. ולכן, זכה גם לראות נבואה 'באספקלריא מאירה'.

את האור הזה הוא רוצה להאיר גם לנו, שגם אנו נהיה מוכנים לעבוד את ה' יתברך שלא על מנת לקבל פרס. וגם כשנדמה לנו שכבר לא נוכל בשום פרס רוחני או גשמי, נמשיך להיות עבדים נאמנים לאדונו.

בעקבות הדורות בחסידות

דורות

רבי חיים בנימין ברוד

אליהו מייזעס, שעקב אחריו פעם בלכותו ליער להתבודדות, אמר לאחר מכן: "התביישתי ממנו – אילו מחשבות ורעיונות יש ליהודי זה הנראה כלפי חוץ כבעל-מלאכה פשוט!"

לא פעם הושלך רבי חיים בנימין לכלא עקב פעילותו הנמרצת למען יהדות. את ראש השנה תרצ"ה בילה בין קירות בית הסוהר. אך למרבה הנס ניצל פעם אחר פעם מידי הקומוניסטים.

בראש השנה תרצ"ט היה בין החידים שהתפללו באומן. לאחר השואה האיומה חידש עם פליטי הרב מחסידי ברסלב את הקיבוץ הקדוש באומן.

בשנת תשכ"ב הצליח לצאת מברית המועצות ולעלות לארץ ישראל. בבואו, השתטח על הארץ ונישקה, ולאחר מכן יצא בריקוד נלהב. נסתלק לבית עולמו בכ"א כסלו תשל"א.

לתורה ומצוות, כשהם מתקיימים על לחם צר ומים במשורה. מרבה היה לפקוד את ציון הבעש"ט, רבי ברוך מזויבוב, הדגל מחנה אפרים, הרב מאפטה ושאר הצדיקים השוכנים כבוד בבית העלמין הקדוש שבעיירה. לילדיו שימש דוגמא חיה במסירות-נפש לשמירת שבת, כשרות ושאר המצוות.

למרות עניותו המופלגת, היה שרוי בשמחה ובחירות. ארע פעם והוא חלה ונפל למשכב. כשאך נכנסו כמה מחבריו לבקר, קפץ מהמיטה ויצא איתם בריקוד. לזוגתו ששאלה אותו איך הוא מסוגל לשמוח כשיש להם דאגות פרנסה שכאלה, ענה: "הרי את יודעת שאני אדם חלש ואין בכוחי לשאת אפילו עשירית מהדאגות; צריך למצוא איזה גוי בריון שיעמיל על שכמו את הדאגות..."

בנו רבי יחזקאל כותב בספרו 'אור חסידי בחושך הסובייטי': "אחד הדברים שאבא דיבר איתי עליהם היה, שכל יהודי הוא בן יחיד אצל הקב"ה, ויהודי צריך להתנהג עם ה' כפי שילד מתנהג עם הוריו. טבעו של ילד שכאשר יש לו בעיה כלשהי, הוא מיד רץ לאבא, פעם בכבי, פעם בענקה ופעם בשקט – אבל הוא תמיד רץ אל אביו. וכל אבא שומע את שפת בנו". דבריו אלה של אבי נחרתו עמוק בלבי. נודמן לי כמה פעמים, במצבים של סכנת-נפשות ממש, להשתמש בעצה-סוגלה זו, ואכן ראיתי את ישועות ה'.

רבי חיים בנימין היה מגיבורי הרוח שעסקו בהפצת יהדות תחת אפו של הג.ק.וו.ד, המשטרה החשאית; היה נוסע למרחקים כדי לזכות מישהו בתפילין, ציצית או סידור. כמו כן הורבה בחסד, למרות היותו עני מרוד.

בהמשך, עבר להתגורר באומן, לחסות בצילו של הרבי הקדוש, שם עבד את בוראו בתמימות ובהתלהבות. הרה"ג רבי אברהם

נולד בפולין לאביו ר' יחזקאל. בחיותו ילד בן ארבע התייתם מאביו, ואמו עמלה קשות כדי לפרנס את ילדיה ולדאוג לחינוכם.

נער בן שמונה עשרה היה ר' חיים בנימין כשמצא דפים עם דברי חסידות ברסלב, הדברים משכו את לבו והוא התחבר לקבוצה מחסידי ברסלב שהתגוררו בעירו. מפהם למד על החשיבות העצומה של ההשתחוות על ציון רבינו, אך הדבר היה נראה כבלתי אפשרי מכיון שבימים ההם היה הגבול בין פולין לרוסיה חסום למעבר. הוא ועוד תשעה נערים מחבריו לא ויתרו, ובסופו של דבר הצליחו להבריא את הגבול דרך היערות ולהגיע בשלום לאומן.

משם שלח מכתב לאמו, שלא תדאג לו ושבקרוב ישוב, אולם הדבר לא יצא לפועל והוא נותר באומן. כעבור זמן נשא לאשה את בתו של ר' נפתלי הירץ מכלים, בן המשפחה שהתגוררה במזויבוב מדורי דורות, מצאצאי הרה"ק רבי שמשון מאוסטרופולין.

ליתנאים' הגיעו כמה מחבריו, כדי לשמוח בשמחתו. הרה"ג רבי משה ביק, רבה האחרון של מזויבוב, שהיה מיווד מאד עם חסידי ברסלב (ולייס היגר לאמריקה), נכח אף הוא בתנאים. הוא סיפר שהוחתן שאל אותו מה בדעתו לעשות לאחר ההתנהג בענין הפרנסה. אך כטרם הספיק התונן להשיב, החלו חבריו לשיר "הוא הן, הוא המפרנס", והחונן קיבל את התשובה לשאלתו...

כשהתחתן רבי חיים בנימין, כבר שלטו הקומוניסטים בעוז ברחבי ברית המועצות. הוא נוכח לראות כי לפניו שתי אפשרויות, או לרעוב ללחם או, הם מלהוכיח, לעבוד בשבת. זה היה המצב ברוסיה של אז.

רבי חיים בנימין גידל את ילדיו בעירה מזויבוב במסירות-נפש,

נקודה

לא הצלחת לשמוח?

העמד פנים

כאילו אתה שמח – ותזכה לשמחה.

(שיחות הר"ן עג)

מי בוכה באמצע היער?

"בבקשה ממך, מחול לי על שהפרעתי לך. שמי הוא ישראל מאיר ואני גר כאן בעיירה ראדין הסמוכה. לאחרונה הדפסתי ספר שמסביר את ההלכות של היהדות, ולכן באתי לכאן להתבודד ולבקש מבוראי, שהספר לא יגרום מכשול לאף יהודי בגללי, ושמי האדם לא יטעו בהבנת ההלכה חס ושלום" - - -

הגוי סיים את סיפורו בפני הבוראים כשהוא מפטיר: "עד היום אני אחוו התפעלות עד כמה אדם מסוגל לדאוג עבור עמו..."

היה זה עם סיום הדפסת ספרו הגדול "משנה ברורה", שבמשך עשרות שנים עמל ויגע על חיבורו, להקנות את ההלכה הברורה והצרופה לכלל ישראל.

החפץ חיים ידע את הסוד הגדול: רק על ידי התבודדות ותפילה אישית, בין האדם לבין קונו, אפשר לפעול להשלמת המטרה, שעם ישראל יצעד על פי ההלכה ושלל יגרמו שום מכשולים חס וחלילה.

כי אכן כך היה מנהגו הידוע והמפורסם, בכל עת שהיה צריך לישועת ה' היה מתבודד בחדר מיוחד או מחוץ ליישוב, ושופך את כל לבו לפני ה' יתברך כדבר איש אל רעהו. ונוראים הסיפורים שהתהלכו בפי תלמידיו שלפעמים היו שומעים את דיבוריו וטענותיו של החפץ חיים לבוראו.

הלא כך מעיד רבינו הקדוש מוהר"ן זי"ע: "דע, שכמה וכמה צדיקים גדולים מפורסמים סיפרו, שלא באו למדרגתם - רק על ידי הנהגה זו. והמשכיל יבין מעצמו גדול מעלת הנהגה זו העולה למעלה למעלה. והוא דבר השווה לכל נפש מקטן ועד גדול, כי כולם יכולים לנהוג הנהגה זו, ועל ידי זה יבואו למעלה גדולה. אשרי שיאחו בזה" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב כה).

לאחר תפילה שכזו, אין זה פלא שספר המשנה ברורה הוא כיום ספר היסוד בהלכה, המקובל והנפוץ ביותר בקרב עם ישראל.

רבם הנערץ רבי ישראל מאיר הכהן בעל החפץ חיים מראדין, ועוד מעיז לבטא את שמו הפרטי כמי שמכירו מאז ומעולם...

הגוי שהבחין בארשת ההפתעה שעל פניהם, הבין שהוא חייב להעניק להם הסבר על פשר שאלתו:

"בוודאי מעוניינים אתם לדעת כיצד מכיר אני את רבכם ואף יודע את שמו. הסכיתו ושמעו:

"מדי בוקר עם עלות השחר יוצא אני מביתי לכאן ומתחיל לעבד את השדות שברשותי. יום אחד, כאשר התקרבותי לשדה, שומע אני מכיוון היער הסמוך קולות מוזרים של יללות אשר נדמו לי כקול של זאב. פחדתי וחששתי שהזאב עלול לחדור לעבר דיר הצאן שברשותי. לא השתהיתי, תפסתי מקל ורצתי לכיוון הקולות בכדי להבריח את הזאב מהמקום.

"אני מתקרב יותר ויותר לעומק היער, ואז השתוממתי להוכיח שאין אלו קולות של זאב; היו אלו קולות אנושיים של אדם השוכב על אדמת היער וממרר בכי - - -

"לאחר שנרגעתי מהמחזה שהתגלה לנגד עיני, נגשתי קרוב לאותו אדם ודרשתי ממנו שיסביר לי תיכף ומיד מה הוא מחפש כאן ביער ועל מה ולמה ממרר הוא בכי?"

"אותו אדם קם ונעמד על רגליו, והנה רואה אני בו יהודי מבוגר בעל זקן ופיאות, עיניו אדומות מכבי. וכך אמר לי:

יום שבעה עשר בתמוז בהיכל הישיבה בעיירה הליטאית 'ראדין'. הבוראים יושבים ושוקדים על תלמודם בהתמדה; למרות הצום משתדלים הם שמוחם ישוטט בתורה הקדושה, על אף שהפעם קשה הדבר שבעתים עקב החום המעיק ההולך וגובר בתוך היכל הישיבה הצפוף.

שנים מהתלמידים לא עמדו בקושי, הם אחזו בעיצומה של סוגיה קשה ומורכבת הדורשת ליבון מעמיק ומרוכז. החום והצום המתיש עשו את שלהם, ומשך החליטו לצאת קצת לאויר הצח מחוץ לעיירה, בכדי שתתבהר התמונה מתוך יישוב הדעת, וכמו שאמרו חז"ל (מגילה כה): "שמעתא בעא צילותא".

הבוראים יוצאים לדרך כשהם מושחחים ומלבנים יחדיו את הטעון ליבון, עד שלא הרגישו עד כמה הרחיקו לכת. הם המשיכו לצעוד בין השטחים החקלאיים מחוץ ליישוב - ולפתע שמעו קול בלתי מוכר הקורא להם לשלום. היה זה הגוי, שהשדה בו הילכו נמצא בבעלותו. הם השיבו לו לשלום, והתכוננו לשנות את כיוון הליכתם ולחזור מיד העירה.

ואז, ללא הודעה מוקדמת, שאל אותם הגוי שאלה שהשאירה אותם המומים ומופתעים:

"איך מרגיש ישראל מאיר?" - - -

השנים לא האמינו למשמע אוניהם; גוי זר שואל לשלום

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

באילו זמנים נסעו חסידים ברסלב למוהרנ"ת?

תשובת הר"ר זלמן נפתלי

כידוע בחיי רבינו היו תלמידיו נוסעים אליו בשלשה זמנים קבועים: בראש השנה, בשבת חנוכה ובחג השבועות. רבינו היה משמיע תורה בומנים אלה.

לאחר הסתלקותו המשיכו תלמידיו לנסוע לצינו הקדוש באופן.

במשך השנים הראשונות שלאחר ההסתלקות היה מוהרנ"ת נוסע הרבה לעיירות שבהם התגוררו חסידים ברסלב שהתאספו לשמוע מפיו תורה ודברי חיוק. כן היה מתרים אותם מוהרנ"ת עבור הדפסת הספרים שעדיין לא נדפסו: סיפורי מעשיות וספר המדות, ובפרט עבור החלק השני של הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן.

במשך הזמן החלו אנ"ש להתאסף אצל מוהרנ"ת בעיר ברסלב שם התגורר, בשבת חנוכה ובחג השבועות. מוהרנ"ת במכתביו היה משדר גם את בנו שיבוא לשבות אצלו בומנים אלו.

ידוע היה במיוחד בקרב תלמידיו אותו חג השבועות של שנת תקצ"ג שזכה לכינוי "השבועות הגדול" - דער גרויסער שבועות, אז הגיע אליו ציבור גדול, שביניהם היה רבי שמעון'לה משמשו של רבינו ומראשוני תלמידיו.

באותו חג שבועות התבטא רבי שמעון בן הלשון: "המיד חשבתי שר' נתו הוא תלמיד רבינו; בעת הנו רואה שר' נתן הוא רבינו בעצמו!" באותו סגנון התלחש כל הבאים, וכשמוהרנ"ת שמע זאת, צעק בקול: "איך ווייס אז איך בין נייט דער רבינו?" (אני יודע שאיני רבי) כן ידוע על שבת חנוכה של שנת תקצ"ה שהגיעו אליו תלמידיו מכמה עיירות, ובעת רעוא דרעוין, בסעודה שלישית, הגיעו לפתע שוטרי העיר (בעצת המתנגדים) והקיפו את ביתו של מוהרנ"ת.

באמצע אמירת התורה פרצו לביתו ולקחו למאסר את האנשים שאינם מתושבי העיר ברסלב, וכן החרים ספרים וכתבים שהיו בבית. במהלך השבוע שחררו את האנשים וכמו כן החזירו למוהרנ"ת את כל הספרים והכתבים שנלקחו ממנו, וזאת בהשתדלות מקורבו רבי שמואל וינברג.

כמו כן מפורסם אותו שבת חנוכה של שנת תר"ה שחל כשבוע לפני פטירתו של מוהרנ"ת כמו שנדפס במכתב הידוע שכתבו אנשי ברסלב לאנשי טשערין.

עם זאת יש לציין שהיו תלמידים שהרבו להגיע אל מוהרנ"ת גם במשך כל שבתות השנה, כפי שנוכר רבות במכתבי מוהרנ"ת.

לחידודא

חידה מס' 129

איזו 'תורה' היתה 'יקרה וגדולה מאוד' בעיני רבינו?

הפתרון לחידה מספר 128

על איזה דבר אומר רבינו שצריך לחזור עליו אלפי פעמים?

שלא להרפות מתפילה לה' לזכות לתשובה שלימה (ליקוטי מוהר"ן ח"ב קא)

זכה בהגרלה לחידה מס' 127

שמואל אייזיק אורלנצ'ק, הרב שך, ביתר עילית

בסך 50 ש"ח זכות קנייה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחירת השפה, תקשו 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נכונה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגולה על זכות קניה בסך 50 ש"ח

להחזיק מעמד כל החיים ולא לסגת בשום מצב מעבודת השי"ת

הרב אלימלך זילביגר

כתוב "המגיד מראשית אחרית", ואנחנו רואים שבכל דבר ודבר יש את המושג של ראשית ואחרית. גם כלפי הקב"ה כביכול שהוא בלי ראשית ובלי תכלית, אנחנו רואים שכתוב עליו "אני ראשון ואני אחרון" שהוא כביכול ראשית, והבריאה שברא היא אחרית.

גם הצדיק נקרא ראשית כמו שהתורה מתחילה "בראשית" בשביל הצדיק שנקרא ראשית – "ראש בית" שכל הבריאה נבראה בשבילו; וכלל ישראל לגבי הצדיק נקראים אחרית שהם צריכים להתבטל אליו.

כך היה יעקב אבינו ראשית, ועשו – אחרית שהתכלית שלו להיות כפוף לצדיק ולשמשו. כמו שמוהר"ת כותב (לקו"ה, ראשית הגז) שלכן רצה יצחק לתת את הברכות לעשו כדי שיפרנס את יעקב, כי הצדיק צריך לשבת ולעסוק בתורה ועבודה והגשמיים איננה שייכת לו.

אף הצדיק בעצמו נקרא ראשית ואחרית, כמו יעקב שהיה ראשית ואחרית כפי שהוא נקרא יעקב שזה מלשון עקב וסוף, וגם בשם ישראל שזה מלשון לי ראש הדיינו ראשית.

את הענין הזה אנו רואים ג"כ בגשמיים, כמו שרבינו אומר (לקו"ה ח"א י"ה, טו) שכששואדם חושב לבנות לו בית, הבית אינו נבנה בבית אחת, אלא צריך להכין עצים ולסתת ולבנות כל עץ ועץ לפי צרכו, ורק אחר כך נשלם הבית. השלימות של הבית, שזה תכלית הבנין וסופו, היה במחשבה תחלה, ואם אנו רוצים להגיע לתכליתנו זה רק ע"י התקשרותנו לראשית שזו המחשבה תחילה.

והנה המתחיל במצוה אומרים לו גמור, ומוהר"ת כותב (לקו"ה, תפילת המנחה ז) שבכל יום יש ג' זמנים. הזמן של תפילת שחרית מיד כשמתחיל הבוקר זה זמן של רחמים. מה שמרמז על הימים שזורה לאדם בעבודת השי"ת. אך את עיקר ההתחזקות צריכים בזמן של תפילת המנחה, שאז מתחיל הדין שלשום בעולם, מה שמרמז על הימים שאינם זורחים לאדם כ"כ. הזמן של תפילת מעריב, שמרמז על הימים שנראה ממש כחושך. ע"ז כתוב "אל תאמין בעצמך עד יום מותך".

רבינו אומר (לקו"ה טז) שכל עבודתנו כאן בעוה"ז הוא בכדי לקשר את 'אחר הבריאה' – הדיינו כל השקר של העולם הזה שנעשה ע"י שיש הרבה דעות וכל א' הוא שונה מחבירו, שע"ז נעשה פירוד מהקב"ה – אך 'לפני הבריאה' להקב"ה שהוא כולו אלקות וכולו אהבה שאין שם שום פירוד ומחלוקת. וכמה שנהיה יותר קשר בין האחרית לראשית, אזי הבריאה מתנהגת כרצון הבורא ובסדר נכון.

התחלת החיים של האדם מסמלת את תפילת שחרית, כשהכל חדש ומאיר. אמצע החיים מסמלת את תפילת המנחה כשמונחים על האדם עול הפרנסה וטרדות החיים. תפילת ערבית זה סוף חיי האדם, כשהוא עלול ליפול לגמרי, ואז צריך המון התחזקות.

סופי התיבות של "בראשית ברא אלקים" הן "אמת". לאמור, שיעקר בריאת העולם היה בשביל אמת. א' התחלה, מ' אמצע ות' הסוף.

ואין המצוה נקראת אלא על שם גמורה. כי בוודאי כל מה שהאדם חומץ כאן בעוה"ז מצוות ומעשים טובים זה נשאר לו לנצח כפי שהודיעו לנו שאין שום התעוררות שהאדם מתעורר לה' נאבד אפילו משאול תחתית ומתחתיו, גם אם לפי הנראה בדעת האדם כבר אבד נצחו ותחלתו ותקוותו. אבל ע"י כוחו של הצדיק הגדול שמתחדש בכל יום ומתחיל מחדש בכל עת וזוהו הוא מושך עלינו חסדים חדשים בכל יום ובכל עת, שלא ניפול לזקנה, על ידי זה נזכה לקשר את הראשית לאחרית ולהשאר כל ימי חייו בעבודת השי"ת.

(מעבוד על פי שיעורו של הרב אלימלך הכהן זילביגר שליט"א. ניתן להאזין לשיעור המלא במערכת השמע של אודיוט ברמלב 02-9950000, אידיש, שידורים חיים)

פרשת וישלח

נתינת צדקה – הזדמנות להמתקת דינים

הצדקה מושכת רחמים מן השמים וממתיקה דינים. על ידי מצוות הצדקה ניתנת אפוא בדינו הזדמנות נפלאה לבטל את חרון אף ה' בעולם ולהפכו לרחמים ולרצון.

שכן כח הדין שבבריאה מהווה מקור ההתעלמות מן העני, לכן כשאנחנו שוברים את תחושת האדישות הזאת ומשתדלים לרחם עליו, לחוש את צערו ולסיעו לו, אנחנו נוטנים כח למידת הרחמים שבעולם כולו להתגבר על מידת הדין. שהרי כלל הוא: "בצלם אלוקים עשה את האדם" (בראשית ט, ט) – האדם מכוון כנגד כוחות ההנהגה האלוקית, ופעולותיו משפיעות עליה לטוב או להיפך.

זאת ועוד, העני שרוי בדוחק ומידת הדין מתוחה עליו, כך שכאשר מתנהגים כלפיו בחמלה, וממתיקים את מרירותו, זו הזדמנות מצוינת להפוך עוד חלק ממידת הדין – לרחמים ולרצון.

ענין זה אפשר ללמוד מהמנחה שיעקב אבינו שלח לעשיו כדי לבטל את כעסו. שהרי גם המומן שנותנים לגויים בגלות נחשב לצדקה, כפי שלמדה הגמרא (בבא בתרא ט ע"א) מהפסוק "ונושך צדקה". כך שכאשר אנו סובלים מעול הגויים ואיננו מורדים בהם – גם זה הוא המתקת דינים.

לכן אמר יעקב: "ולקחת מנחתי מידי... ותרצני" (בראשית ג, ג). לאמור, שעל ידי המנחה שלי, שהיא צדקה, ככתוב "מוגישי מנחה בצדקה" (מלאכי ג, ג) המתקת את הדין בעולם עד שאפילו אתה תתפייס עמי "וְתִרְצָנִי".

(עפ"י לקוטי מוהר"ן ח"ב, ד)

שבת הנוכה באומן
ההרשמה בעיצומה!
ד"ר צדיקים
02-5410100
www.zadikintours.com

החלה הרשמה & קבוצות לנסיעות חורף השע"ג
נתיבים טורס
נסיעות לחו"ל | קבוצות צדיקים | אירועים חגיגיים
02-633-8444

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן מוקד הישועות 1-800-81-81-81
להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה וצלחה, לרווח ופרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיעים											
ד"ר אילן בן-ציון הרב רחמים אלישיב חיים תרמו תרומה 1000 גליונות לכבוד שמחת נישואי הנכד/הבן משה שיחי'	ד"ר שלמה אהרן גלילי תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן משה אהרן שיחי'	הרב' משה ליברמנט תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוס'י הבן אליהו שיחי'	הרב' ישראל שאול חוקיאן תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן יצחק י"י	הרב' מרדכי זב הרוביץ תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן נתן אהרן י"י	הרב' מאיר אלבקין תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הרב-מצוה לבנו מנחם נתן י"י	הרב' גדליה נח ליכטנר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'	הרב' יואל יהודה כהן תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'	הרב' יחזקאל מנדליאן תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'	הרב' יצחק מנדליאן תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'	הרב' יצחק מנדליאן תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'	הרב' יצחק מנדליאן תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'
ד"ר אילן בן-ציון הרב' רחמים אלישיב חיים תרמו תרומה 1000 גליונות לכבוד שמחת נישואי הנכד/הבן משה שיחי'	הרב' שלמה אהרן גלילי תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן משה אהרן שיחי'	הרב' משה ליברמנט תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוס'י הבן אליהו שיחי'	הרב' ישראל שאול חוקיאן תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן יצחק י"י	הרב' מרדכי זב הרוביץ תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן נתן אהרן י"י	הרב' מאיר אלבקין תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הרב-מצוה לבנו מנחם נתן י"י	הרב' גדליה נח ליכטנר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'	הרב' יואל יהודה כהן תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'	הרב' יחזקאל מנדליאן תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'	הרב' יצחק מנדליאן תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'	הרב' יצחק מנדליאן תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'	הרב' יצחק מנדליאן תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי'

עובת חממה באומן!
עם 'אירו-פנים' - הדילים הטובים ביותר
אירו-פנים טורס EuroPnims
מוקד 'אירו-פנים': 02-800-80-80
רח' מלכי ישראל 16 ירושלים